

Váhom letela päťročná voda

Ak chodíte na prechádzky na nábrežie Váhu, prechádzate púchovským mostom, alebo chodíte na ryby, určite vám neuunikla stúpajúca hladina rieky. Takúto dravú, ba dravašiu podobu Váhu poznali naši predkovia. Vylievanie sa z koryta bola jedna z najčastejších zábav, ktorú si tento slovenský veľtok nevedel odpustiť. Túlal sa sprava dolava a to nakoniec ostalo i v jeho mene.

Váh vychádza zo slova vagus - túlavý. Hoci svoje meno z času na čas pripomína, dnes by sa mal po pravde volať skôr krotký, alebo skrotený. Kým v mnohých oblastiach Slovenska, Čiech, či Poľska vyčíňajú jarné vodne, zvýšená hladina Váhu necháva vodohospodárov pokojnými. „Tieto dažde spôsobili v horných častiach Oravy Liptova,, Kysúc veľké povodne,“ hovorí hlavný hatiar Nosiskej priehrady, či inak Priehrady mládeže Miroslav Pecho. „Tu v strednej časti Váhu nie sú veľké ohrozenia, sú to bežné prietoky. Hovoríme že toto je to takzvaná päťročná voda s maximálnou prietokosťou 1400 m³ vody za sekundu, ktorú sme namerali 17. 5. o 21.00 hodine. Pokiaľ niekde topí, je to len pre nedodržanie vytýčených zátopových oblastí.“

Len pre porovnanie, najväčší prietok, aký bol zaznamenaný na strednom toku Váhu, sa pohyboval na cifre okolo 3 800 m³ vody za sekundu. Viaže sa k veľkej povodni, ktorá 25. augusta 1813 doslova spláchla Považie. Nebolo ničím výnimočným vidieť dolu Váhom plávať domy i s obyvateľmi, ktorí hľadali záchranu na streche. Dokonca v rozbúrenej rieke plával i horiaci mlyn. Záznamy sa dochovali vďaka českému dejepiscovi Františkovi Palackému, ktorý bol

v tom čase v Trenčíne.

Ludia v tých časoch prietoky nemerali, ale značili na sochách a stenách budov miesta, kam až dosiahla voda. Podobný nápis nájdete i s dátumom napríklad v Manínskej tiesňave.

„V dnešných dobách vieme podľa tých značiek prepočítať prietok. Údolie sa vo svojom profile veľmi nezmenilo. Je zaznamenané,

že vtedy zahynulo v Trenčianskej župe 243 ľudí,“ čerpá zo svojich encyklopedických vedomostí hatiar Miroslav Pecho. Podobné nebezpečenstvo našťastie na zregulovanom toku Váhu už nehrozí. Hukot vody prúdiacej z piatich otvorených vrát v priehradnom múre je len nie každodennou zaujímavou atrakciou pre kúpeľných hostí, či ľudí z okolia, ktorí sem chodia ukazovať silu vody svojim ratoľestiam.

Kým prietok sa pohybuje v bežných číslach, naplavené drevo a odpadky sú podľa vodohospodárov skôr nadpriemerné a len potvrdzujú fakt, že sme sa stále nenaučili vážiť si prírodu. Zvlášť vodu berieme ako samozrejmosť. Kto vie čo by povedali napríklad Afričania, ktorí fažko bojujú o každú kvapku pitnej vody. Predpovede počasia zatiaľ veľa slnka nesľubujú, no zdá sa že dažde predsa len stratili na sile a hladina vody v koryte rieky pomaly klesá. Dúfajme že aj do 500-ročnej vody, akú opísal pán Palacký, nám chýba ešte nejaké to storočie.

Peter Hudák

Kým prietok sa pohybuje v bežných číslach, naplavené drevo a odpadky sú podľa vodohospodárov skôr nadpriemerné.